

Jégkorszak (2002)

Bizonyos vélekedések szerint az evolúció, mások szerint a teremtés csodája lehet az emberi éntudat monopolhelyzete. A személyiség, az akarat, a hosszabb távú célok előtérbe helyezése mintegy magasabb rangúvá vált az ösztönnél. A felettes én része a szellemiség, a lélek, a találékonyság, a kultúra, és talán ez az a tényező, amely más élőlények és az élettelen dolgok fölé helyezte az embert. Persze a hangyák is építkeznek, az oroszlánok között is érvényesül a hierarchia, és mint kiderült, az emberszabásúak territóriumában is kialakulhat bandaháború, versengés és dominancia, tehát a hatalom nem emberi sajátosság. A különbség az ideológiában rejlik. Bármit is teszünk, motiváljon bennünket éppen a hatalom, a pénz, vagy pusztán a túlélés, mindig egy vezérelvet rendelünk hozzá, mert a tudattalant nem leplezhetjük le.

Egy másik tulajdonságunk a minket körülölelő világ egyes részeinek megszemélyesítése, ami tulajdonképpen egy „felsőbbrendű üzemmód”, az ember mindennek fölé emelése. Kezdetben természeti jelenségekkel azonosítottuk az isteneket, később állatokat antropomorfizáltunk, őket kérve a sikeres vadászat és a védelem reményében, majd a tárgyakba vetett hit révén kövektől, fáktól és mágikus oszlopoktól remélték az egyensúly megteremtését. A múltban ezeknek köszönhetően érte el csúcát az animizmus és a totemizmus, ami jelenkorunkra sem tűnt el teljesen, ítélkezésre azonban semmi okunk. Manapság már az sem meglepő, ha háziállataink első számú hű társainkká lépnek elő, vagy ha legrugalmasabb asszisztensünk maga a mesterséges intelligencia.

A 2002-ben debütált *Jégkorszak* nem csupán az animáció hatalmas robbanásának kiemelkedő terméke, hanem ősi reflexünk megjelenítése modern formában. A folyamat, amely évezredek óta tart, Manfrédban, Sidben, Diegóban öltött testet, az ember viszont csupán egy gyermek képében jelenik meg. A különbözőség – mamut, lajhár, kardfogú tigris – ellenére a jégkorszak állatai egységes erővel (Sid esetében humorral) gondozzák a megtalált kisgyermeket, etetik, tisztába teszik és melegen tartják. A történet során érzelmi kötelékek szövődnek ember és állat között, amelyből a néző is a részesül, ezért szinte lehetetlen nem meghatódni a szentimentális fordulatok láttán.

A *Jégkorszak* ereje nem a kedves, aranyos, mosolygós lények felsorakoztatásában rejlik, sokkal inkább a légmélyebb érzelmek ábrázolásának. Megelevenedik a gyermek elvesztésének tragédiája, a család széthullásának rémképe, a csapatba fektetett bizalom elillanása, egy anya halála, a kirekesztés okozta elesettség érzése, az elfojtás, a zárkózottság, a csalódás, valamint az árulás miatt érzett megrázkódtatás. A traumák mellett az összetartás, az erkölcs, a szeretet is felerősödik, illetve olyan csodálatos élmények is megjelennek, mint a barátság megkötetése, a bizalom megszületése, a preconcepciók megváltozása (és megváltoztatása), illetve a megbocsátás aktusa.

A mélyenszántó gondolatokon felül a *Jégkorszak* humorban és feledhetetlen pillanatokban bővelkedik, ezért az érzékenyülést számos esetben nevetés váltja fel. Végül ne feledkezzünk meg a szinkronhangokról sem, hiszen a karakterjegyek a színészek alakításának köszönhetően válnak markánsabbá és hitelesebbé.